

Grauballegaard in Lemming – varkenshouderij, biologisch akkerbouw en biogasinstallatie

Grauballegaard is een gemengd bedrijf met conventionele varkenshouderij, biologische akkerbouw en een biogasinstallatie. In Denemarken mag het digestaat van mest uit gangbare veehouderij gebruikt worden voor 80% van de bemesting van biologische teelten. Er wordt o.a. tarwe, haver, koolzaad en gras geteeld. Dat laatste wordt ingekuild voor gebruik in de biogasinstallatie. De biogasinstallatie is voor 10% eigendom van de boer en voor 90% van een investeringsmaatschappij met geld van voercoöperaties.

Biogasinstallatie

De biogasinstallatie produceert jaarlijks 8,5 mln. m³ groen gas. Hiervoor is dagelijks 120 ton varkensmest en 120 ton coproducten nodig. De mestleveranciers ontvangen een basisprijs voor de mest plus een biogasvergoeding van samen ongeveer €0,75 per ton drijfmest. De installatie bestaat uit 3 reactoren, waarvan 2 vergisters en 1 navergister. Na vergisting is er jaarlijks 100.000 ton digestaat. Het digestaat wordt mechanisch gescheiden en een dikke fractie wordt afgezet als fosfaatmeststof. Het groengas wordt met 3 compressoren op 5 bar ingevoed in het gasnet. Op de biogasinstallatie werken 7-8 mensen.

Opwaarderen van CO₂ naar CH₄

Voor opwaardering naar groen gas bestaat het biogas uit 60% CH₄ en 40% CO₂ (+ kleine hoeveelheden van andere stoffen). Voor de toekomst ligt er een plan om die 40% CO₂ met zuivere waterstof (H₂) om te zetten naar methaan (CH₄) en zuurstof (O₂). De waterstof wordt in Denemarken gemaakt met overtollige elektriciteit uit windparken.

CO2 heffing

De recent ingevoerde CO2 heffing wordt met gemengde gevoelens ontvangen door de eigenaar (boer en biogasondernemer). Hij heeft moeite met een heffing op biologische processen waar CO2 bij vrij komt. Verder lijkt de heffing niet altijd gunstig te zijn voor de biologische landbouw. Zo hebben ze bijvoorbeeld meer diesel nodig voor mechanische onkruidbestrijding. Wel is hij blij met de 'license to produce' die ze hiermee krijgen bij de Deense consument. En het is goed dat de heffing weer terug geïnvesteerd worden in de transitie van de landbouw. Niet alle boeren denken zo overigens. Een deel wil niks van verandering weten. Maar als de overheid deze kant op drukt kan de sector hierop innoveren. En we weten voor de komende 20 jaar waar we aan toe zijn.

Toekomst

De toekomstige landbouw in Denemarken zal nog steeds grootschalig zijn. Dat is ook nodig om investeringen in verduurzaming te kunnen doen. Een klein gedeelte van het landbouwareaal is verantwoordelijk voor een groot deel van de problemen met waterkwaliteit. Deze gebieden moet in kaart gebracht worden en uit productie gehaald worden. Er is 5,4 mld. euro beschikbaar voor het uitkopen en verplaatsen van boeren. Het noodzakelijk moet gedaan worden, maar wel op een slimme en specifieke manier. Dat is beter dan generieke maatregelen voor iedereen.

Voor zijn eigen varkensbedrijf betekent het dat hij goed naar nieuwe systemen moet kijken. Het energieverbruik moet omlaag en de biogasproductie omhoog. De focus ligt op nog efficiënter produceren.